

Seat No. : _____

NO-126

November-2025

B.Com., Sem.-III (NEP 2020)

DSC-M-COM-233 (Major) : Production Management

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

નોંધ : જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. ઉત્પાદન અંકુશની પ્રક્રિયા સમજાવો. 10
અથવા
1. (A) ઉત્પાદન સંચાલનના લક્ષણો સમજાવો. 5
1. (B) ઉત્પાદન આયોજનનું મહત્ત્વ સમજાવો. 5
2. વૈજ્ઞાનિક ખરીદીનો અર્થ આપી તેના મુખ્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. 10
અથવા
2. (A) કેન્દ્રિત ખરીદી અને વિકેન્દ્રિત ખરીદી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 5
2. (B) વૈજ્ઞાનિક ખરીદીનાં હેતુઓ સમજાવો. 5
3. માલસામગ્રી અંકુશની એબીસી (ABC) પદ્ધતિની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. 10
અથવા
3. (A) માલસામગ્રી અંકુશનું મહત્ત્વ સમજાવો. 5
3. (B) અસરકારક માલસામગ્રી અંકુશના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. 5
4. નવી પેદાશ વિકાસ માટેની પ્રક્રિયા સમજાવો. 10
અથવા
4. (A) પેદાશ મિશ્ર અંગેના નિર્ણયને અસર કરતા પરિબલો ચર્ચો. 5
4. (B) વિવિધીકરણ લાગુ કરવાનાં ફાયદાઓ સમજાવો. 5

5. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ)

10

- (1) સતત ઉત્પાદનનો અર્થ આપો.
 - (2) માલસામગ્રી અંકુશ માટે VED વિશ્લેષણનો અર્થ સમજાવો.
 - (3) કરાર દ્વારા ખરીદી એટલે શું ?
 - (4) માલસામગ્રી અંકુશનાં કોઈપણ બે સિદ્ધાંતો સમજાવો.
 - (5) સમજાવો : ખરીદવું અથવા બનાવવું નિર્ણય.
 - (6) પેદાશ સરળીકરણ એટલે શું ?
 - (7) ઉત્પાદનના કોઈપણ બે લક્ષણો સમજાવો.
 - (8) નવી પેદાશ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - (9) ઈન્વેન્ટરી મેનેજમેન્ટમાં એન્ટરપ્રાઇઝ રિસોર્સ પ્લાનિંગ (ERP) શું છે ?
 - (10) જસ્ટ ઈન ટાઇમ (JIT) ઉત્પાદન શું છે ?
 - (11) પેદાશ નિષ્ફળતા માટેના કોઈપણ બે કારણો ચર્ચો.
 - (12) પેદાશ મિશ્ર એટલે શું ?
-

Seat No. : _____

NO-126

November-2025

B.Com., Sem.-III (NEP 2020)

DSC-M-COM-233 (Major) : Production Management

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Note : The numbers on the right indicate the marks allotted for the questions.

1. Explain the process of production control. **10**

OR

1. (A) Explain the characteristics of production management. **5**

1.. (B) Discuss the importance of production planning. **5**

2. Give the meaning of scientific purchasing. Describe its main principles. **10**

OR

2. (A) Explain the difference between centralized purchasing and decentralized purchasing. **5**

2. (B) Describe the Objectives of Scientific Purchasing. **5**

3. Discuss in detailed the ABC method of inventory control. **10**

OR

3. (A) Discuss the Importance of Inventory Control. **5**

3. (B) Discuss the guiding principles of effective inventory control. **5**

4. Describe the new product development process. **10**

OR

4. (A) Explain the factors affecting decisions about product mix. **5**

4. (B) Explain the benefits of implementing diversification. **5**

NO-126

3

P.T.O.

5. Write answer in short : (Any **Ten**)

10

- (1) Give the meaning of continuous production.
 - (2) Explain the meaning of VED analysis of inventory control.
 - (3) What is contract purchasing ?
 - (4) Describe any two objectives of inventory control.
 - (5) Explain Make or Buy Decisions.
 - (6) What is product simplification ?
 - (7) Explain any two characteristics of production.
 - (8) Explain the concept of new product development.
 - (9) What is Enterprise Resource Planning in Inventory Management ?
 - (10) What is Just-In-Time production ?
 - (11) Discuss any two reasons for product failure.
 - (12) What is product mix ?
-